

124. Si mund të hy në tregun e punës në Itali?

Në dy mënyra:

- direkt në Itali (duke respektuar kushtet që kërkohen);
- nga jashtështeti, me anë të një autorizimi personal

Për ata që ndodhen në Itali

125. Për të punuar në Itali duhet të kem lejeqëndrimi?

Po, për të punuar në Itali, duhet të keni lejeqëndrimi që mundëson punësimin, të lëshuar për një nga arsyet e mëposhtme: lejeqëndrimi për anëtarët e familjes së një qytetari të BE-së, kartë qëndrimi të përhershëm për anëtarët e familjes së shtetasve të BE-së, arsye familjare, familja e të miturit, integrim i të miturit, punë sezonale, punë artistike, vetë-punësim, punësim, në pritje të punësimit, punësim sezonal edhe punë shumëvjeçare në raste të veçanta, leja e qëndrimit KE për rezidentëtafatgjatë, mbrojtje e përkohsme, kërkimore shkencore, studim (në këtë rast mund të punoni deri në 20 orë në javë dhe 1040 orë në vit); arsye humanitare dhe punë pushime.

Nuk mund të punosh në qoftë se keni lejeqëndrimi për:

- turizëm;
- arsye fetare;
- trajtim mjekësor;
- të miturit;
- kërkes për azil politik;
- biznes;
- drejtësi
- në pritje të nështetësisë

Vini Re: Për azilkërkuesit, nëse kërkesa për azil nuk është shqyrtuar brenda 6 muajve nga paraqitja e kërkesës për shkaqe që nuk mund ti atribuohen të huajit, leja e qëndrimit do të ripërtirhet për 6 muaj dhe do të lejojë mbajtësin të punësohet deri në përfundimin e procesit burokratik.

126. Çfarë duhet bërë për të punësuar një punëtor të huaj tashmë me banim të ligjshëm në Itali?

Punëdhënësit të cilët dëshirojnë të punësojnë një punëtor të huaj me banim të ligjshëm në Itali dhe në zotërim të lejeqëndrimit që i mundëson të punojë, duhet të dërgojnë në Qendrën për Punësim te vendit ku ndodhet vendi i punës, brenda 24 orësh para ditës së parë të punës, **modelin "Unilav"** për njoftimin e detyrueshëm të punësimit.

Me komunikim e këtij modeli, që do të kryhet ekskluzivisht në mënyre elektronike, përmbushen në të njëjtën kohë të gjitha detyrimet e komunikimit: te Instituti Kombëtar i Sigurimeve Shoqërore (INPS), te Instituti Kombëtar për Sigurimin dhe dëmtimeve në punë (INAIL) dhe format tjera të zëvendësimit të sigurimeve shoqërore ose ekskluzive, si dhe tek prefektura.

Modeli përmban edhe angazhimet, (të parashikura përpara në "modelin Q"), të cilat punëdhënësi është i detyruar sipas Aktit të Imigracionit të mbajë, pagesën e shpenzimeve për riatdhësimin e të huajit në rastin e një kthim të detyruar dhe strehimit e të huajit.

Edhe në rastin e punës shtëpiake, komunikimi që bëhet te INPS-it, tani është i vlefshme për të kryer detyrimin për të paraqitur modelin e vjetër Q.

Për lëshimin ose ripërtitjen e lejeqëndrimit për pune qytetari i huaj duhet t'i bashkangjise aplikimit kopje të komunikimit UNILAV. Gjatë kësaj faze, shtetasi i huaj në zotërim të *ricevuta* postare që dëshmon kërkesën për ripërtitjen e dokumentave, mund të vazhdojë të punojë.

Për informacione të mëtejshme dhe për formularët e aplikimit mund të visitoni në faqen web **Clic lavoro** Komunikimet e detyrueshme.

Për ata që vinë në Itali

127. Si hyhet në Itali për punë?

Numri i shtetasve të huaj që pranohen në Itali për punë (duke përfshirë edhe punën sezonale) ose vetëpunësim përcaktohet brenda "kuotave" në dekretet mbi flukset, të cilat përcaktojnë numrin maksimal të të huajve jo BE që mund të hynë në Itali për punë (të vartur, sezonale, dhe të pavartur). Në rastet e përcaktuara nga ligji, ju mund të hyni për të punuar edhe jashtë kuotave.

128. Çfarë nënkuptohet me hyrjet jashtë kuotave? Kush mund të hyjë në Itali nëpërmjet këtij kanali?

Hyrjet jashtë kuota, janë hyrje për motive pune që mund të verifikohen gjatë gjithë vitit e për të cila nuk ekziston asnjë limit numerik (përfshirë hyrjet për trajnimet forumuese, për sport profesional ose amatorial e punë vullnetare) parashikohet një procedure e thjeshtëzuar për lëshimin e nulla osta për punë. Në disa raste (drejtuesit, profesorët univeristar, punonjës të specializuar që punojnë në Itali, punëtorët detarë, stazhistët dhe gazetarët) nullaosta për punë nuk nevojitet dhe procedura prashikon direkt, ose me paralajmerim të Sportelit të Vetëm, kërkesën për vizën e hyrjes pranë përfaqësive diplomatike e konsullore italiane jashtë shteti. Sipas ligjit italian (neni nr. 27 e sa më pas dekreti legjislativ nr. 286/98) mund të hyne në Italia jashtë kuotave (për punë të vartur ose të pavartur):

- drejtues/personel me kualifikime shumë të larta profesionale;
- lektorë univeristarë që do të kryejnë në Itali punë akademike;
- të huaj në zotërim të një titulli studimi të lartë, që e lejon në vendin e origjinës, të kryejë programe doktorature, programe studimi, në bazë të një kërkesë nga një Institut studimesh, i regjistruar në listën e Ministrisë së Arësimit, të Universitetit dhe të Punës kërkimore-shkencore;
- perkthyes;
- të huaj nga 20 deri në 30 vjec, të pranuar për të marrë pjesë në programe vullnetarie pranë enteve ekleziastike të njohura nga shoqëria civile, organizata jo shtetërore dhe shoqata të promovimit social, në prezencë të një marrëveshjeje midis të huajit dhe organizatës pritëse.

Vetëm për punë të vartur mund të hynë jashtë kuotave kategorite e mëposhtme:

- bashkëpunëtorët familiar, prej më shume se një viti jashtë shteti, me marrëdhënie pune të vlefshme e me kohë të plotë me qytetarë italiane ose të një Shteti anëtar të Bashkimit Europian, rezident jashtë shteti por që transferohen në Itali.
- të huajt, të cilët ndjekin kurse formimi profesional, dhe që bëjnë praktikën pranë punëdhënësve italianë duke patur edhe marrëdhënie pune të vartur;
- punonjës pranë organizatave ose ndërmarrjeve që punojnë në territorin italian;
- marinarët;
- të punësuarit nga punëdhënësit, individë ose juridikë rezident ose banues jashtë shtetit, të cilët janë transferuar përkohësisht jashtë vendit pranë personave fizikë ose juridikë rezidentë në Itali, për të kryer shërbime të caktuara në territorin italian, shërbime të caktuara nga kontrata e lidhur midis këtyre personave fizikë ose juridikë;
- artistët e cirkut ose të tjerë që udhëtojnë për spektakle të ndryshme;
- personel i spektakleve artistike, teknike për spektakle lirike, teatrale, koncertore dhe balet;
- balerinë, artistë, muzikantë, që punojnë pranë lokaleve të ndryshme;
- artistë që punojnë pranë enteve muzikore, teatrale dhe kinematografike, pranë radiove dhe televizioneve, me qëllim manifestime kulturore dhe folkloristike;

- sportistë profesionistë;
- gazetarë/korrespondentë zyrtarisht të njohur dhe të akredituar pranë organeve të shtypit dhe televizionit;
- persona që kryejnë punë rasti në kuadrin e programeve të shkëmbimit rinor: ose më sakte persona të punësuar “*alla pari*”;
- infermierë profesionistë të punësuar pranë strukturave sanitare publik.

Për të nojhur me në detaj procedurat që duhen ndjekur për çdo kategori, shiko “[Blue Card e rastet e tjera të veçanta për hyrjen jashë kuotave](http://www.integrazionemigranti.gov.it/Pagine/default.aspx)” (e disponueshme edhe në anglisht në faqen web <http://www.integrazionemigranti.gov.it/Pagine/default.aspx>)

129. Çfarë është karta blu BE? Kujt mund ti lëshohet?

Dekreti legjislativ nr. 108/2012 parashikon një kategori të re punëtoresh që mund të hyjnë në Itali jashtë kuotava të parashikuara për punëtorët e super kualifikuar.

Konsiderohen punëtoresh të **super kualifikuar** të huajt që kanë një diplomë të shkollës së mesme të lëshuar nga autoritet kompetente të vëndit ku diploma është kryer, që dëshmon përfundimin e një programi mësimor të mesëm ose të një programi të parashikuar pas ciklit të dytë, me kohe zgjatje të paktën prej tre vitesh, dhe diplomë që provon kualifikimin profesional.

Diploma profesionale e shkollës së mesme, lëshuar nga vendi i prejardhjes, duhet të njihet në Itali.

Për sa i perket njohjes së diplomave të kualifikimit profesional të pa njohura (ose më sakte diploma kualifikimi profesional që nuk mund të krahasohen me një diplomë të tillë rregullisht të njohur në Itali), i huaji, ose ndermarja që dëshiron ta punësojë, duhet të presantojë një kërkesë për njohjen e diplomës pranë Ministrisë së Arsimit, Universitetit dhe Kërkimit.

Në Itali, për pranimin e këtyre lloj kërkesave, entet e autorizuar janë ato që parashikohen nga neni nr. 5 ti Dekretit Legjislativ nr. 206/2007.

Punëtorit të huaj që ka hyrë në Itali si punëtor i super kualifikuar i lëshohet një lejeqëndrimi që quhet "Karta blu BE". Ky lloj lejeqëndrimi ka një kohëzgjatje prej dy vitesh në rast kontrate pune me kohe të pacaktuar. Në rasta të tjera, ka të njëjtën kohëzgjatje sa edhe kontrata e punës.

130. Cila është procedura e parashikuar për të marrë kartën blu BE?

Kërkesa për autorizim (modeli BC) që bëhet nga ana e punëdhënësit i duhet trasmetuar Sportelit të vetëm me anë të një procedure informatike në faqen web të Ministrisë së brëndeshme (<https://nullaostalavoro.interno.it>) në të cilën mund të hyhet pasi behët, falas, rregjistrimi.

Punëdhënësi sëbashku me garancinë rreth banimit dhe propozimin për kontratën e lejeqëndrimit duhet të tregojë:

- një propozim pune, prej të paktën një viti, për zvidhimin e një aktiviteti për të cilin është i nevojshëm kualifikimi profesional i mesëm;
- diploma e shkollës që dëshmon kualifikimin e punëtorit;
- shuma vjetore e rrogës, jo më e ulët se tre herë niveli minimal i parashikuar për përjashtimin nga pjesmarrja në shpenzimet shëndetsore (me sakte 24.789 € ose 8.236x3)

Pas lëshimit të autorizimit, jo më shumë se 90 ditë nga data në të cilën është paraqitur kërkesa, punëtori i huaj mund të paraqitet pranë përfaqsisë Diplomatike e Konsullore të vëndit të vet për të kërkuar vizë për hyrje ose nëse jeton me lejeqëndrimi të rregullt në Itali, për motive të tjera, mund të paraqitet direkt pranë Sportelit të vetëm për të nënshkruar kontratën e lejeqëndrimit. Sidoqoftë viza e hyrjes është e nevojshme nëse kjo kërkesë është bërë për të huaj që jetojnë rregullisht në Itali për këto motive: mbrojtje internacionale, mbrojtje të perkoshme, humanitare ose për punë sezonale ose punëtoresh të shkëputur sipas nenit nr. 27 pika a), g), e i) të teksit të vetëm për imigracion.

Autorizimi për punë mund të tërhiqet nëse punëtori nuk paraqitet, brënda 8 ditësh nga hyrja në territorin Italian, pranë Sportelit të vetëm për te firmosur kontratën e lejeqëndrimit, përjashtuar **rastet e forcës madhore**.

Të huajt që kanë kartën blue BE, kanë disa limitacione, për dy vitet e para të punësimit në territorin kombëtar, si për sa i perket ushtrimit të një pune të ndryshme nga ajo e “super kualifikuar” dhe ndërrimit të punëdhënsit. Në rastin e lart përmëndur, ndryshimi i punës është totalisht i ndaluar, kursë ndërrimi i punëdhënesit mund të bëhet në rast autorizimi nga zyra kompetente e Drejtorisë për Punë të zonës. Pasi të jetë firmosur kontrata e lejeqëndrimit dhe të jetë bërë komunikimi i mardhënies së punës, punëtorit i lëshohet një lejeqëndrimi elektronike që quhet “karta blu BE”, me kohëzgjatje prej 2 vitesh në rast se kontrata e punës është me kohë të pacaktua, ose me kohë zgjatje sa ajo e kontrates së punës.

131. Çfarë është programimi i flukseve të hyrjes?

Hyrja në territorin e shtetit italian për motive pune të vartur (edhe pune sezonale) pune autonome, është e mundur, përjashtuar disa profile profesionale për të cilat lejohet hyrja edhe jashtë kuotave (shiko sa më lart), vetëm brënda kuotave vjetore të parashikuara nga dekreti për fluksin e hyrjeve për motive pune. Këto dekrete merren nga Këshilli i Ministrave çdo vit. Dekreti i fundit mbi flukset për punë të vartur është i vitit 2010 ([D.P.C.M. te 30 nëntorit 2010](#)).

Për vitin 2013 (DPCM i datës 25 nëntor 2013) janë krijuar kuota e hyrjes ekskluzivisht për punë të pavarur (2,300 kuota), për punëtorët me origjinë italiane që jetojnë në Argjentinë, Uruguaj, Venezuelë dhe Brazil (300 kuota) dhe për punëtorët që kanë përfunduar programe trajnimi në vendet e origjinës në përputhje me nenin 23 të Tekstit të vetem (3000). Shih studimin mbi [Portale Integrazione Migrante](#).

132. Kam gjetur një punëdhënës të gatshëm të më punësojë: çfarë duhet të bëj?

Dorëzimi nga punëdhënës, italian ose i huaj me qëndrim të rregullt në Itali, i kërkesës për leje punësim të një punëtor jo BE është momenti kur e tërë procedura fillon.

Për të marrë një vizë hyrjeje për arsye pune, punonjësi duhet të ketë marrë autorizimin për punë të lëshuar nga Sporteli i vetem për imigracion.

Kërkesa për autorizim për punë mund të bëhet vetëm pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës Italiane të dekretit vjetor që programon flukset. Siç specifikohet në qarkoret ministeriale të miratuara përpara datës së caktuar për dorëzimin e aplikacioneve.

Sporteli i vetëm lëshon autorizimin me kusht që kërkesa për punësim të bëhet nga punëdhënësi të:

- jetë brënda kuotave të vendosura çdo vit nga dekreti i fluksit;
- asnjë punëtorë italian apo i BE-së i regjistruar si i papunë të jetë i gatshëm të pranojë ofertën për punë (edhe në rastin e disponueshmërisë punëdhënësi, megjithatë, ka fuqinë për të konfirmuar kërkesën e tij);
- nëse nuk ka pengesa nga ana e policisë.

Zakonisht miratohen dekrete fluksesh të ndryshëm për punësimin e punonjësve sezonal e jo-sezonal.

Vini Re: Ligji n. 99 i datës 9 gusht 2013 ka sjellë një ndryshim të rëndësishëm në procedurën që lidhet me verifikimit pranë qendrave të punësimit të punëtorëve rezidentë në Itali për vendin e ofruar. Ndërsa procedura e vjetër parashikonte që pasi dërgohej nga punëdhënësi kërkesa per nulla osta për të punësuar punëtorin, Sporteli i vetëm për Imigracionin organizohet për të komunikuar këtë kërkesë në Qendrën e Punës përgjegjëse, e cila brenda 20 ditëve duhej të verifikonte disponueshmërinë e punëtorëve kombëtare, të Be-së apo shtetas të huaj në zotërim të një leje qëndrimi për vendin e ofruar punëtorit të huaj, në procedurën e re verifikimi bëhet pranë qendrës së punësimit. Punëdhënësi është i

detyruar të aplikojnë pranë Qendrës për punë, e duhet ta bëjë këtë procedurë para se të paraqesë kërkesën për nulla osta për një tjetër punëtor të huaj pranë sportelit të Vetëm për Imigracionin.

133. Çfarë ndodh pasi bëhet kërkesa? Sa kohë duhet të pres?

Aplikacionet përpunohen në bazë të rendit kronologjik të paraqitjes së tyre.

Policia verifikon ekzistencën e ndonjë pengese ligjiore ndaj punëdhënesit ose punëtorit të huaj, për të mos lëshuar autorizimin. Sporteli i vetëm pasi konsultohet me Zyrat Rajonale të Punës rreth kushteve të kontratës dhe të kapacitetit financiar të ndërmarrjes, si dhe të ekzistencës së kuotave, duke patur parasysh mendimin e Departamentit të Policisë, thërret punëdhënësin për prezantimin e dokumenteve të përmendura në aplikim, për lëshimin e autorizimit dhe nënshkrimin e kontratës për të qëndruar. Autorizimi do të jetë i vlefshme për një periudhë që nuk i kalon 6 muajt nga data e lëshimit. Punëtori i huaj duhet të aplikojnë për vizë në përfaqësitë konsullare të vendit të tij të origjinës. Konsullata i komunikon të huajt kontratën e propozuar për qëndrim për punë dhe, brenda 30 ditëve nga data e kërkesës, i jep vizën e hyrjes dhe *kodin fiskal*. Pasi viza është dhënë, punëtori mund të hyjë në Itali.

Brenda 8 ditësh nga hyrja në Itali, punëtori i huaj duhet të paraqitet pranë Sportelit të vetëm kompetet, që, pasi shqyrton dokumentacionin, i jep punonjësit e një certifikatë të *kodit fiskal*. Punëtori i huaj, firmos kontratën e qëndrimit për punë, pa kushte e pa bërë ndryshime në të, dokument që do të ruhet pranë të njëjtit sportel.

Sporteli i vetëm gjithashtu i jep punëtorit të huaj formularin e aplikimit të lejeqëndrimit që dërgohet në Policinë kompetente nëpërmjet formularit që duhet dorëzuar në zyrën postare.

Vini Re: punëtori i huaj mund të punojnë dhe të gëzojnë të gjitha të drejtat - regjistrimin e lindjeve, ndryshimin e vendbanimit, lëshimin dhe rinovimin kartës së identitetit, regjistrimin në Shërbimin Shëndetësor Kombëtar, lëshimin e *kodit fiskal*, sëmundje, shtatezanisë, përfitimet mbështetje për të ardhurat, si ata që janë në pritje të rinovimit të lejeqëndrimit, edhe pse duke pritur për lëshimin e lejes së parë të qëndrimit, me kusht që të paraqitni kërkesën për lëshimin e lejeqëndrimit në Sportelin e vetëm për imigracionin brenda 8 ditësh nga hyrja në territorin kombëtar e të jetë nënshkruar kontrata për qëndrim. Duhet paraqitur një kopje e kërkesës për lejeqëndrim të lëshuar nga Sporteli i Vetëm për Imigracionin, e *ricevuta* e zyrës Postare që dëshmon për paraqitjen e kërkesës.

134. Si hyhet në Itali për punë sezonale?

Hyrja në Itali e punëtorëve që nuk janë pjesë e BE-së për qëllime punësimi sezonal është e mundur vetëm brenda kuotave të përcaktuara çdo vit në bazë të dekretit që planifikon flukset për qëllime punësimi sezonal.

Aplikimi për punësim mund të bëhet nga punëdhënësi italian ose i huaji që banon ligjërisht në Itali, për një punëtor me banim jashtë vendit që i përket njërit prej nacionaliteteve të përmendura në dekretin mbi flukset.

Procedurat e hyrjes për punë stinore janë të modeluara, në përgjithësi, sia ato për punësim me afat të caktuar dhe të përhershëm jo-sezonal, me disa dallime që kryesisht kanë për synim të shpejtojnë dhe të lehtësojnë krijimin e marrëdhënieve të tilla të punës.

Aplikimet për punësim mund të dorëzohet elektronikisht nga punëdhënësi ose nga shoqatat e kategorisë në emër të anëtarëve të tyre. Aplikacionet duhet të dërgohen tek Sporteli i Vetëm për Imigracionin ekskluzivisht me mjete elektronike, përmes internetit <https://nullaostalavoro.interno.it/>, duke plotësuar formularin e aplikimit.

135. Çfarë ndodh pastaj? Sa kohë duhet pritur?

Autorizimi për hyrje lëshohet nga Sporteli i vetëm për Imigracionin brenda 20 ditëve nga paraqitja e kërkesës.

Që nga viti 2012 është në fuqi procedura e heshtjes – pëlqimit, që ka si qëllim lehtësimin e praktikës, në bazë të së cilës Sporteli i vetëm, pasi kanë kaluar njëzet ditë, nuk informon punëdhënësin për refuzimin e kërkesës, atëherë do të thotë se kërkesa është pranuar nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- kërkesa ishte për një të huaj të autorizuar edhe vitin e kaluar për të kryer punë sezonale pranë të njëjtit punëdhënës;
- punëtori sezonal vitin e kaluar ka qenë rregullisht i punësuar nga punëdhënësi dhe është kthyer në shtëpi kur i skaduar lejeqëndrimi. Për përdorimin e këtij thjeshtimi burokratik duhet që punëdhënësi të specifikojë, në modelin C-stag të dhënat që lidhen me vitin e kaluar, të komunikimit të detyrueshëm që i referohet rekrutimit të punëtorit ose të dhënat e lejeqëndrimit të punëtorit.

Autorizimi për punë sezonale është i vlefshme për një minimum prej 20 ditësh dhe maksimumit prej 9 muajsh nga data e nënshkrimit të kontratës së qëndrimit. Gjatë kësaj kohe mund të ndryshoni punëdhënësin, me kusht që të mbeteni gjithmonë në fushën e punës sezonale.

136. Çfarë është autorizimi shumëvjeçar për punë sezonale?

Të huajit, që mund të dëshmojë se ka qenë në Itali për punë sezonale për dy vjet rradhazi, mund ti lëshohet një lejeqëndrimi trevjeçar, për punë sezonale. Kohezgjatja për çdo vit është e njëjta si në dy vitet e mëparshme. Për të pranuar kërkesën për autorizim për punë shumëvjeçare, nuk është e nevojshme që dy raportet e punës sezonale të mëparshme të paraprinë mosdosherisht presantimin të kërkesës.

Punëdhënësi duhet të kërkojë lëshimin e autorizimit për punë shumëvjeçare pranë Sportelit të vetëm për imigracion duke përdorur një formular të përcaktuar.

Kërkesa mund të presantohet edhe nga një punëdhënës i ndryshëm nga ai i dy viteve të mëparshme.

Sporteli i vetëm, pasi verifikon kushtet, lëshon autorizimin trevjeçar, duke treguar periudhën vjetore të vlefshmërisë.

Një nga vantazhet kryesore të lejeqëndrimit shumëvjeçar është lejimi i punëtorit sezonal të hyjë në Itali vitin në vijim pa marrë parasysh publikimin e dekretit të flukseve për punë sezonale. Kërkesa për punësim në rast lejeqëndrimi shumëvjeçar për punë sezonale për vitet që vijojnë, mund të bëhet edhe nga një punëdhënës i ndryshëm nga punëdhënësi që ka marrë autorizimin trevjeçar për punë sezonale.

137. A mund të transformoj lejeqëndrimin e lëshuar për punë sezonale në lejeqëndrimi për punë të vartur?

Punonjësi i huaj i autorizuar të hyjë në Itali për punë sezonale, mund të transformojë lejeqëndrimin për punë sezonale në një tjetër - për punësim të përkohshëm ose të përhershëm – në bazë të kuotave në dispozicion.

Është e nevojshme që në momentin e paraqitjes së kërkesës, lejeqëndrimi për motive pune sezonale të jetë akoma i vlefshëm.

Punëtori i huaj duhet të dërgojë tek Sporteli i vetëm për imigracionin kërkesën e konvertimit të lejes për punë sezonale ekskluzivisht në mënyrë elektronike nëpërmjet internetit: <https://nullaostalavoro.interno.it>.

Në rast të disponueshmërisë së kuotave, i huaji ftohet pranë Sportelit të vetëm për të nënshkruar kontratën e qëndrimit dhe formularin e aplikimit për lejeqëndrim për punësim.

<p>Vini Re: Ndërsa në të kaluarën, për të konvertuar leje qëndrimit sezonal, në leje për punë jo-sezonale, punonjësi pas hyrjes së parë për punë sezonale në Itali, duhej të kthehej në vendin e tij të origjinës dhe të duhej të bënte kërkesë për ri-hyrje për punë sezonale vitin e</p>
---

ardhshëm, Qarkorja e përbashkët e Ministrisë së Brëndëshme dhe të Punës e datës 5 nëntor 2013 ka sqaruar si duhet interpretuar paragrafi 4 i art.24 të dekretit legjislativ nr . n.286/98: punëtorët e huaj sezonale duhet të kthehen në shtetin e origjinës vetëm me qëllim lëshimin e lejes së re për punë sezonale, për vitin e ardhshëm, ndërsa për konvertimin në leje qëndrimi për punë jo-sezonale, përcaktohet në fjalinë e dytë të paragrafit 4, neni 24, duhet të ekzistojnë, brënda kuotave, vetëm kushtet për lëshimin e lejeqëndrimit, përkatësisht ekzistenca e një marrëdhënie pune të caktuar ose të pactuar dhe mungesa e pengesave. Përfundimisht, sqaroi qarkoren e 5 Nëntorit, në rastin e aplikimit për konvertimin e lejes së qëndrimit për punë sezonale, nuk duhet të verifikohet kthimi i punëtorit sezonal në vendin e origjinës dhe marrja e vizës së dytë për hyrje në Itali për punë sezonale, me kusht, që të verifikohet nga Zyrat Rajonale e Punës dhe e Sportelit të vetëm ekzistenca e kushteve për punësim sipas kuotave të hyrjes të parashikuara në mënyrë specifike për konvertimet e tilla, si punësimi efektiv në rastin e parë për punë sezonale (me anë të verifikimit të ekzistencës së komunikimit për punësim që kërkohet).

138. A është e mundur hyrja në Itali për punë sezonale me kontratë me kohë të pjesshme?

Po, është e mundur me kusht që koha mesatare javore e punës të jetë jo më pak se 20 orë. Rroga mujore e punëtorit duhet të paguhet jo më pak se sa parashikohet nga kontrata kolektive nacionale e kategorisë.

139. Në çfarë sektorësh mund të punësohen punëtorët sezonale?

Sektorët në të cilët është e mundur krijimi i marrëdhënieve të punës sezonale, janë vetëm sektori i bujqësisë dhe i turizëm-hotelerisë. Duhet të jenë sektorët në të cilët aplikohet një nga marrëveshjet kolektive të punës që paraqiten në modelin e kërkesës për punë sezonale në faqen e internetit të Ministrisë së Brëndëshme.

140. Jam punëtor sezonal: mund të vij përsëri në Itali vitin e ardhshëm?

Po, si punëtor stinor ke të drejtën e radhës për të ardhur përsëri në Itali vitin e ardhshëm, për punë stinore në dallim nga punëtorët e tjerë, të cilët vijnë nga vendi yt për herë të parë në Itali.

Vini re: nga viti 2012 është fuqi procedura e qjuajtur heshtje - pëlqim në bazë të së cilës nëse Sporteli i vetëm, pasi kanë kaluar njëzet ditë, nuk i ka njoftuar punëdhënësit refuzimin e kërkesës, kjo konsiderohet e pranuar nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- kërkesa është për një te huaj të autorizuar vitin e kaluar për punë sezonale me të njëjtin punëdhënësi aplikant;
- punëtor sezonal vitin e kaluar ka qenë i punësuar rregullisht nga punëdhënësi dhe është kthyer në shtëpi në bazë të skadënces.

Për të shfrytëzuar këtë thjeshtimin është e nevojshme që punëdhënësi të specifikojë, në modelin C-stag - të dhënat e vitit e kaluar, raportimi i detyrueshëm në lidhje me punësimin dhe të dhënat e lejes së qëndrimit të punëtorit

141. Si hyhet në Itali për punë të pavartur?

Mund të hyni brënda kuota ose jashtë kuotave, edhe pse opsioni i fundit është shumë e kufizuar në praktikë. Për të kryer një aktivitet, punë të pavarur, duhet të marrë një vizë për vetëpunësim. Përveç kësaj, duhet të vërtetoni se keni mjete ekonomike të mjaftueshme, po ashtu aktiviteti që doni të ushtroni nuk duhet të jetë i rezervuar me ligj për qytetarët italianë ose të BE-së.

Vini re: sëbashku me dekretin e flukseve vendosen edhe kategoritë e punëtorve autonomë që mund të hynë në Itali. Gjatë viteve të fundit janë parashikuar këto kategori: profesionistë të lirë, biznesmen që duan të zhvillojnë aktivitete me interes nacional, anëtar ndërmarrjesh (jo kooperativa) prej të pakten 3 vjetësh, artistë me famë internacionale dhe hulumtues.

142. Çfarë duhet të bëj për të marrë vizë për punë të pavartur?

Nëse dëshironi të ushtroni një aktivitet të pavartur në Itali dhe nëse bëni pjesë në kuotat e parashikuara nga dekreti aktual mbi flukset për punën e pavartur, procedura ndjek një rrugë tjetër. Në bazë të aktivitetit që dëshironi të ushtroni në Itali mund të bëni pjesë në kuotat që parashikojnë nënshkrimin në një Rregjistër ose Organ Profesional, ose në ato kuota që nuk parashikojnë nënshkrimin në ndonjë Rregjistër apo Organ Profesional.

Aktivitetet për të cilat është e nevojshme rregjistrimi në një Organ Profesional o Rregjistër

Në rast se aktiviteti që dëshironi të ushtroni, parashikon regjistrimin në Rregjistrin e ndërmarrjeve dhe kërkohet autorizimi ose licenca ose regjistrimi në një regjistër të veçantë ose në një organ profesional, ose më saktë parashikon presantimin e një deklarate ose denoncimi, ose përmbushje të kushteve administrative, i huaji duhet t'u kërkojë autoriteteve kompetente edhe me anë të një prokuratori personal (më anë të një procedure të përkthyer e të legalizuar pranë Konsullatës italiane në vëndin e residences së të huajit), një deklaratë që dëshmon se nuk ekzistojnë pengesa për dhënien e autorizimit ose të kualifikimit.

Në rast se nuk nevoiten autorizime ose licenca të veçanta, deklarata për të dëshmuar se nuk ekzistojnë pengesa lëshohet direkt nga Dhoma e Tregtisë dhe Biznesit të vendit në të cilin do të hapet aktiviteti.

Duhet kërkuar gjithashtu pranë Dhomës së Tregtisë deklarata e parametrave financiar për të filluar aktivitetin. Këto burime nuk duhet të jenë më pak se shuma vjetore e ndimës sociale (5.818,93€).

Aktivite për të cilat nuk është i nevojshëm regjistrimi në Organet Profesionale e Rregjistra

Nëse aktiviteti nuk mund të rregjistrohet në Regjistrin e ndërmarrjeve, dhe aktivitetet janë të lira nga licencat dhe autorizimet, nga denoncimet për fillimin e aktivitetit, ose rregjistrim në organet profesionale, regjistra ose lista të aktivizuara (p.sh., aktivitetet e konsulencës, me kontratë bashkëpunimi të koordinuar e të vazhdueshëm), e për këto arsye nuk mund të identifikohet administrata përgjegjëse për lëshimin e deklaratës dhe të dokumentacionit që nevoitet për të aplikuar për vizë është e nevojshme të keni:

- a) një kontratë të vlefshme, në rast se është nënshkruar nga një ndërmarrje italiane, me certifikate regjistrimi në Regjistrin e ndërmarrjeve, e në rast klienti të huaj, me një dëshmi të ngjashme të vulosur nga përfaqësia Diplomatike e Konsullore italiane përgjegjëse.
- b) kopie të një deklarate përgjegjësie formale, paraprakisht e lëshuar ose e dërguar nga klienti italian ose nga përfaqësuesi i tij legal pranë Drejtorisë territoriale të Punës kompetente, ikspektorati i punës, në të cilën përshkruhet se në bazë të kontratës së firmosur nuk do të istaurohet ansjë raport pune të vartur.
- c) një kopje e deklaratës së fundit financiare e depozituar në regjistrin e ndërmarrjeve, në rastin e një korporate, ose të deklarates së fundit të të ardhurave, në rastin e një partneriteti apo të një aktiviteti individual ose të një klienti jo ndërmarrës, nga i cili rrezulton se të ardhurat janë të mjaftueshme për të siguruar shpërblimin.

Per të aplikuar për vizë duhet të keni një strehim të përshtatshëm, me anë të një kontrate pronësie, qiraje ose deklarin mikpritje, duhet gjithashtu të keni në Itali një buxhet të përshtatshëm për të garantuar mbulimin e shpenzimeve. Kjo disponueshmëri duhet të ketë një vlerë më të lartë se minimumi i kërkuar nga ligji për përjashtimin nga pjesëmarrja në shpenzimet shëndetësore (8,400.00 €), dhe mund të demonstronet nëpërmjet një garancie bankare, një deklaratë nga klienti ose përfaqësuesit ligjor të kompanisë.

Ky dokumentacion duhet të dorëzohet, edhe nëpërmjet avokatit (me prokurë të përkthyer dhe të legalizuar nga Konsullata italiane në vendin e qëndrimit të të huajit), në stacionin policor përgjegjës për zonën, i cila, nëse nuk ka ndonjë pengesë apo probleme të tjera, lëshon autorizim për lëshimin e vizës. Kërkesa për autorizim, që i përcillet policisë, duhet të shoqërohet me të gjithë dokumentacionin që i përket aktivitetit të pavartur që dëshironi të ushtroni, duke përfshirë çdo autorizim, deklarata dhe çertifikata të lëshuara nga autoritetet kompetente.

Pasi merret autorizim nga policia, mund të vazhdoni aplikimin për vizë në ambasadën italiane. Përfaqësija, pasi ka marrë edhe autorizimet nga autoritetet përkatëse do të lëshojë vizën. Pas marrjes së vizës, i huaji mund të hyjë në Itali brenda 180 ditëve nga lëshimi i saj dhe brenda 8 ditëve pas hyrje duhet të kërkojë lejeqëndrimin duke përdorur aplikimin e duhur.

143. A mund të më refuzohet viza nga ana e autoriteteve diplomatike italjane?

Po. Lëshimi i vizës mbetet në diskrecionin e autoriteteve diplomatike-konsullore. Refuzimi duhet të jetë gjithmonë i shkruar dhe i motivuar, përjashtuar rastet e refuzimit për motive sigurie e qetësie publike.

144. Pasi kam hyrë në Itali me vizë për punë të pavartur si duhet të veprojmë?

Duhet të marrësh lejeqëndrimin për punë të pavartur, në të njëjtën mënyrë si një punëtor i vartur, brenda 8 ditësh pune prej hyrjes në territorin italian.

145. Me lejeqëndrimin mund të kryej çdo lloj pune të pavartur?

Lejohet çdo lloj aktiviteti jo i rastësishëm dhe i pavartur me kusht që të mos i takojë me ligj vetëm qytetarëve italianë ose të BE-së. Në çdo rast, i huaji duhet të tregojë që ka burime ekonomike të mjaftueshme për aktivitetin që dëshiron të fillojë në Itali. Me lejeqëndrimin për punë të pavartur punëtori mund të kryej dhe një aktivitet pune të varur duke u punësuar në këtë mënyrë nga një punëdhënës, pa patur nevojë të shfrytëzojë sistemin e kuotave të hyrjes.

146. Çfarë vlefshmërie ka lejeqëndrimi?

Lejeqëndrimi ka një vlefshmëri maksimale prej 2 vjetësh.